

Ruimtelijke onderbouwing

Zonneveld Nyrstar II

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:
Statkraft Markets BV
Pettelaarpark 19
Postcode: 5216 PD
's Hertogenbosch

Opdrachtnemer:
Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:
Projectnummer: 201281
Datum: 14-4-2022
Projectleider: SJR
Opgesteld: SIJ
Gecontroleerd: MvA
Status: Definitief
Versie: 2

© 2022 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	5
1.3	Vigerend bestemmingsplan	6
1.4	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	10
2.1	Beschrijving huidige situatie plangebied	10
2.2	Het zonnenveld.....	10
2.3	Landschappelijke inpassing	12
3	Beleidskaders	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Rijksbeleid.....	15
3.3	Provinciaal en regionaal beleid.....	19
3.4	Gemeentelijk beleid.....	23
3.5	Conclusie.....	27
4	Waardentoets	28
4.1	Inleiding	28
4.2	Natuurwaarden	28
4.3	Archeologie.....	29
4.4	Cultuurhistorie.....	30
4.5	Water.....	31
4.6	Conclusie.....	33
5	Milieuaspecten	34
5.1	Inleiding	34
5.2	Bodem	34
5.3	Geluid	34
5.4	Luchtkwaliteit	35
5.5	Lichtreflectie	35
5.6	Elektromagnetische straling	36
5.7	Externe veiligheid	36
5.8	Kabels en leidingen.....	38
5.9	Bedrijven en milieuzonering.....	38
5.10	Verkeer en parkeren.....	39

5.11	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	39
5.12	Conclusie.....	40
6	Uitvoerbaarheid	41
6.1	Inleiding	41
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	41
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	41
6.4	Economische uitvoerbaarheid.....	41
6.5	Conclusie.....	41
	Bijlagen.....	42

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat in 2023 het aandeel hernieuwbare energieopwekking 16% dient te zijn. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord van 2019 als centraal doel gesteld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen.

De provincie Noord-Brabant merkt ook dat het energievraagstuk een wereldwijd vraagstuk is en dat het ook de provincie raakt. De provincie streeft naar een energie neutrale samenleving in het jaar 2050. De ambities vanuit het Rijk en de provincie komen op gemeentelijk niveau tot uitvoering. Het beleidskader Klimaatneutraal 2030 geeft invulling aan de ambitie om klimaatneutraal te worden op het gebied van gas, elektriciteit, mobiliteit en indirect energiegebruik.

De gemeentelijke 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' beschrijft hoe de gemeente Cranendonck omgaat met de ambitie om klimaatneutraal te worden. Het doel bij het opstellen van dit beleid is om in 2030 in ieder geval 16% van de energievraag op een duurzame manier op te wekken (conform energieakkoord). Dit staat gelijk aan 572 Terajoule aan energie. Om de klimaatdoelstellingen voor het jaar 2050 te behalen kan een deel van het totale verbruik ingeperkt worden d.m.v. besparing. De overgebleven energievraag kan middels windenergie, zonne-energie, geothermie en biomassa opgewekt worden. Uit onderzoek van de gemeente is gebleken dat zonne-energie het grootste deel hiervan in gaat vullen. Een van de mogelijkheden is om zonnepanelen te plaatsen op daken, wat gelijk staat aan 102 TJ. Een andere mogelijkheid is om zonnenvelden aan te leggen. De gemeente heeft beslist om tot het jaar 2024 open te staan voor 83 hectare aan zonnenvelden op landbouwgrond. Daarnaast zijn er in regionaal verband een aantal No-Regret projecten benoemd waaronder voorliggende locatie.

1.1.1 Verduurzamen Nyrstar

Nyrstar wil een voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van groene stroom. Nyrstar koopt sinds januari 2021 voor honderd procent groene energie in. Het bedrijf kijkt daarnaast naar mogelijkheden om mee te helpen aan het betrouwbaar functioneren van het landelijke energienet. Zo wordt binnen dit project een zonnepark ontwikkeld dat direct energie gaat leveren aan de fabriek. Mogelijk komt op het terrein in Budel in de toekomst een batterij voor opslag van duurzaam geproduceerde energie. Met zo'n systeem kan Nyrstar helpen de pieken en dalen in opwekking van zonne- en windenergie op te vangen om overbelasting van het net te voorkomen. Bij overaanbod kan energie worden opgeslagen die in geval van een tekort kan worden vrijgegeven. Een andere optie is dat de fabriek zijn eigen vraag naar elektriciteit voor de zinkproductie deels aanpast aan het energieaanbod. Dat kan door overcapaciteit te creëren.

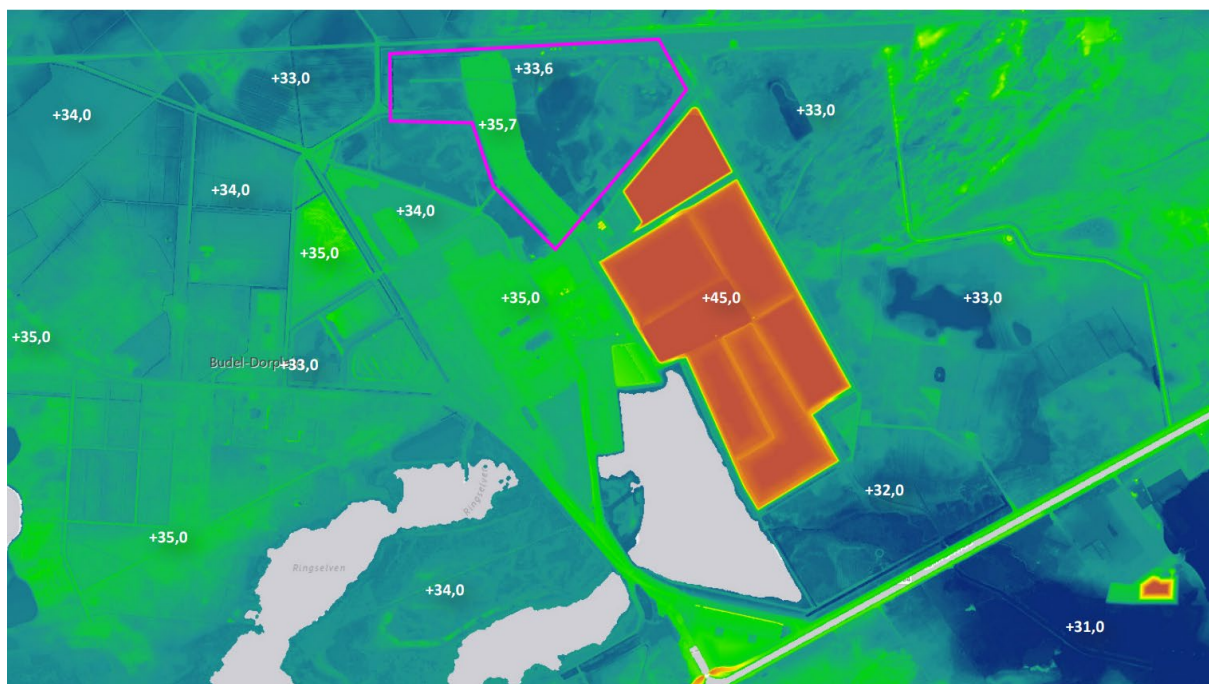
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen op het industrieterrein bij Budel-Dorplein, in de gemeente Cranendonck. Deze ruimtelijke onderbouwing betreft de noordelijke kavels die langs de IJzeren Rijn liggen. De totale oppervlakte van het gebied is ongeveer 50 hectare. Het gebied ligt in een voor industriële doeleinden bestemd gebied, naast een natuurgebied. In figuur 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van zijn omgeving weergegeven.

Figuur 1. Ligging plangebied Zonneveld Nyrstar II

In het plangebied is reeds deels een sanering uitgevoerd en dient een deel van de aangebrachte grond verder te worden verspreid. De weg (Fabrieksstraat) blijft op de huidige hoogte. Het zonnepark komt daarmee boven wegniveau te liggen.

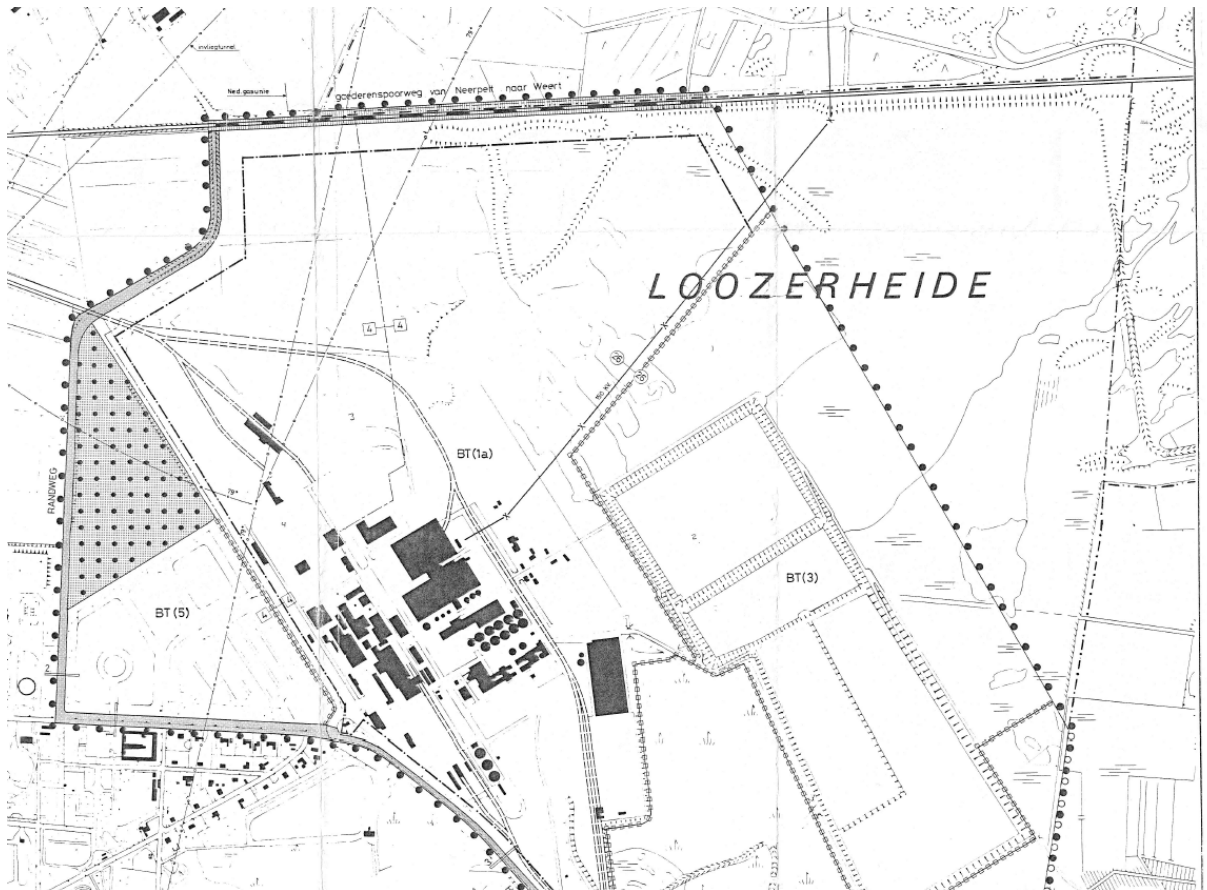

Figuur 2 hoogteligging plangebied t.o.v. NAP

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied behoort tot het bestemmingsplan Industrierrein Dorplein, vastgesteld op 11 april 1991. Binnen het bestemmingsplan is op het plangebied enerzijds de enkelbestemming 'Bedrijventerrein (1a)' van kracht. Deze gronden zijn aangewezen voor het voortzetten en uitbreiden van het feitelijke productieproces (zink).

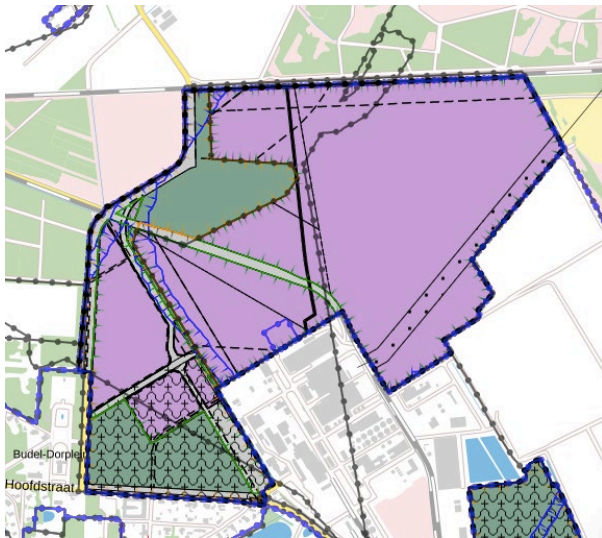
De realisatie van het zonneveld past niet binnen het vigerend bestemmingsplan. Voor de realisatie van het zonneveld wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Figuur 3. Uitsnede bestemmingsplan

1.3.1 Bestemmingsplan Duurzaam Industriepark Cranendonck

In 2017 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Duurzaam Industriepark Cranendonck vastgesteld. In dit bestemmingsplan is rekening gehouden met het verduurzamen van het industrieterrein. Zo is er een zonneveld voorzien en bestaat ook op de bedrijfsbestemming de mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen.

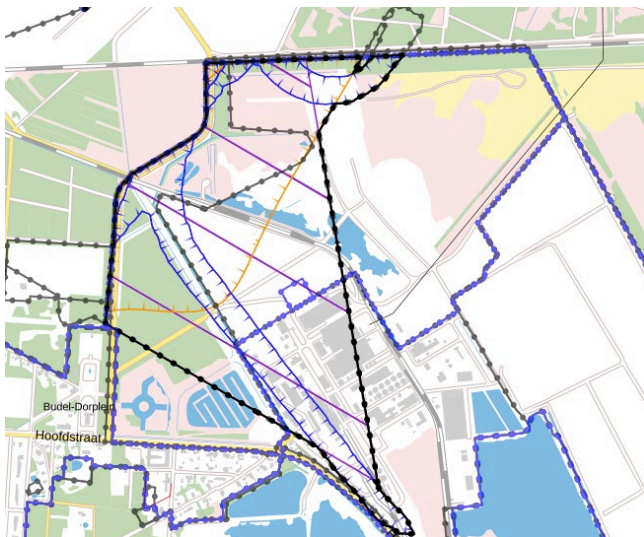
Figuur 4, Uitsnede bestemmingsplan Duurzaam industriepark Cranendonck.

Het bestemmingsplan is echter in 2019 door de Raad van State vernietigd gelet op het feit dat de Passende beoordeling op de effecten op Natura2000 faalde in verband met de stikstof problematiek.

1.3.2 Bestemmingsplan zoneringen luchthaven Budel

In dit paraplubestemmingsplan worden de randvoorwaarden die vanuit het Luchthavenbesluit genomen op 15 juni 2018 door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant vastgelegd.

Het plangebied valt deels onder de geluidzone – luchthaven Budel 3. Deze geluidszone is aangewezen ten behoud van een goed woon- en leefklimaat in verband met de geluidsbelasting door Luchthaven Budel. Dit betekent dat er geen geluidsgevoelige functies zijn toegestaan. Daarnaast zijn Luchtvaartverkeerzone 1 t/m 5 van toepassing. Deze zones geven een beperking in bouwhoogte ten behoeve van de vliegroutes voor vliegverkeer.

Figuur 5, uitsnede bestemmingsplan zoneringen Luchthaven Budel.

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen

plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Beschrijving huidige situatie plangebied

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.1.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen op het industrieterrein bij Budel-Dorplein. Het plangebied heeft een totaal oppervlak van circa 50 hectare. Het zonneveld ligt op het terrein van Nyrstar, een zinkfabriek in de gemeente Cranendonck. Natuurgebied de Loozerheide ligt aan de oostzijde, de Zuid-Willemsvaart ligt aan de zuidzijde en de noordzijde wordt begrensd door de spoorlijn. Het plangebied ligt langs de IJzeren Rijn. De percelen zijn momenteel in gebruik ten behoeve van Nyrstar. Bebouwing behorende bij de fabrieksnederzetting Budel-Dorplein ligt ten zuidwesten van het plangebied.

Figuur 6. Impressie plangebied. Noordelijk deel (foto Eelerwoude)

2.2 Het zonneveld

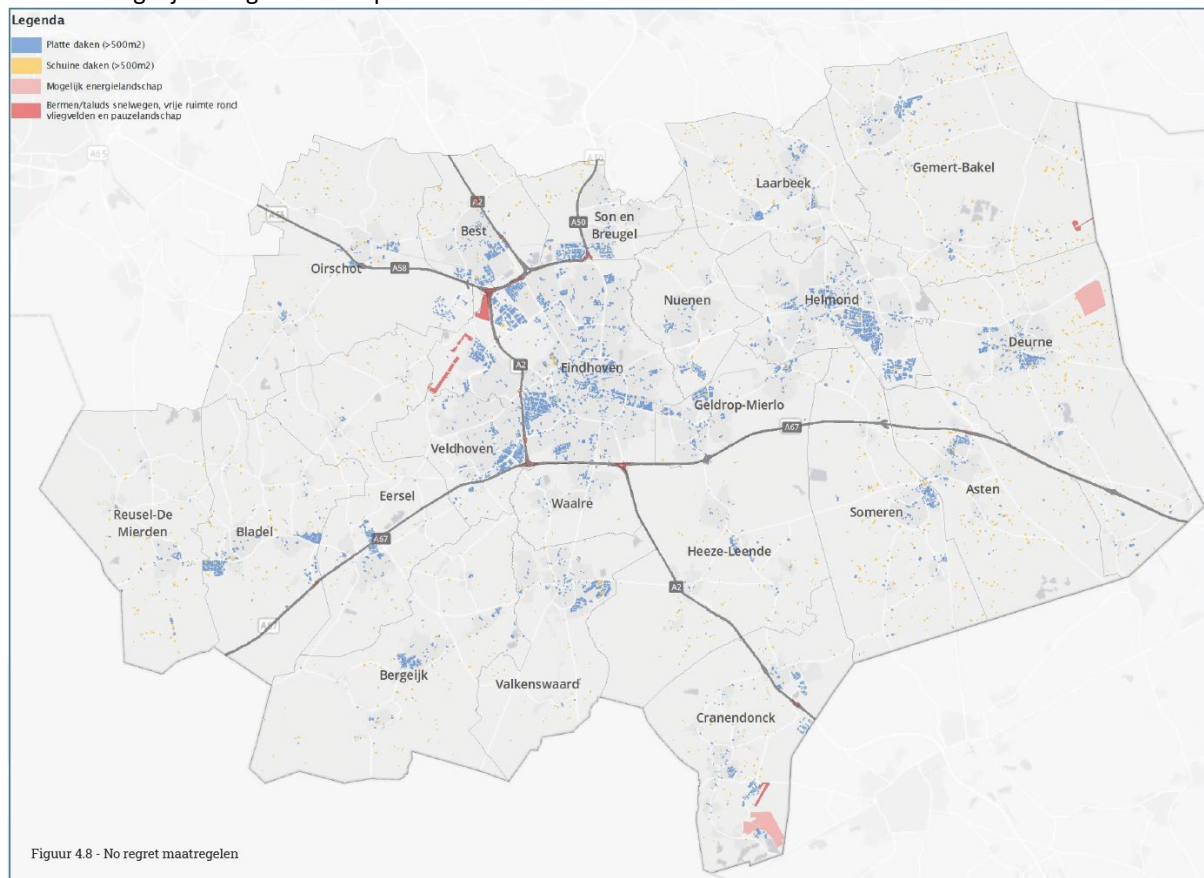
In deze paragraaf wordt het plan voor het zonneveld Nyrstar II toegelicht. Ten behoeve van het plan is door Eelerwoude een inrichtingsplan opgesteld. Dit plan is separaat toegevoegd.

2.2.1 initiatief voor een zonneveld

Nyrstar wil verduurzamen, daartoe is in 2019 een eerste zonnepark gerealiseerd. Er is meer energie nodig en er is meer ruimte op het eigen terrein. Daarom heeft Nyrstar het initiatief genomen om in lijn met het bestemmingsplan Duurzaam Industriepark Cranendonck op aansluitend op de bestaande locatie een zonnepark te realiseren.

2.2.2 Locatiekeuze

In de RES regio Eindhoven is het industrieterrein Budel Dorplein aangemerkt als No-Regret maatregel in het kader van een mogelijk energielandschap.

Figuur 7, No regret maatregelen (concept RES metropoolregio Eindhoven)

Op de kaart (Figuur 8) van de gemeente Cranendonck uit de visie zonneparken blijkt dat het deelgebied A in grijs gebied (zonneparken onder voorwaarden mogelijk) ligt.

Figuur 8. Kaart met gebieden (wit & grijs) waar mogelijkheden worden geboden voor zonnenvelden, in de gemeente Cranendonck.

2.2.3 Technische gegevens zonneveld

Het zonneveld zal ca. 58 MWp aan geïnstalleerd vermogen krijgen. Dit zal worden aangesloten op het netwerk van Enexis. Deze capaciteit is gereserveerd.

2.2.4 Toegankelijkheid en ontsluiting van het zonneveld

Het zonneveld zal volledig worden ontsloten door interne wegen op het terrein van Nyrstar. Er zal geen extra verharding worden aangebracht.

2.2.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de benodigde vergunningen zijn verleend en de benodigde rijkssubsidies zijn toegewezen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de technische installaties neemt ongeveer 8 maanden in beslag.

2.2.6 Looptijd

Het zonneveld is 25 jaar in bedrijf. Het zonneveld wordt na de looptijd volledig ontmanteld. Door het toepassen van een schroef- of slagpalenfundering is ontmanteling eenvoudig. De restmaterialen (staal, kabels, technische installaties en panelen) worden volgens de dan geldende technieken hergebruikt en gerecycled.

2.2.7 Communicatie en participatie

Statkraft vindt het belangrijk dat omwonenden zo vroeg mogelijk worden betrokken bij de planvorming van de zonneweide, zodat zij goed op de hoogte zijn en onderdeel uitmaken van de plan- en besluitvorming. Voorafgaand aan de procedure zijn diverse gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders. In drie tredes zijn omwonenden uitgenodigd voor en nadere toelichting op voorliggend plan; eerst zijn er keukentafelgesprekken gevoerd met direct aanwonenden, vervolgens is geheel Budel-Dorplein uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst en tot slot hebben alle inwoners van de gemeente Cranendonck de gelegenheid gekregen een presentatie van het ontwerp bij te wonen. Op basis van de omgevingsdialoog is het ontwerp aangepast.

Statkraft streeft na om de lokale omgeving mee te laten profiteren. Enerzijds wordt daarbij ingezet op maatschappelijke meerwaarde door het bieden van een educatieprogramma aan scholen. Doormiddel van het betrekken van kinderen en jongeren bij de realisatie van de zonneweide Nyrstar Budel II wil Statkraft de energietransitie tastbaar maken.

Daarnaast committeert Statkraft zich om omwonenden te laten meeprofiteren en werkt ten aanzien van de financiële participatie volgens de richtlijnen van het Klimaatakkoord, de Participatiewaai en de Gedragscode Zon op Land. In dit project krijgt dit vorm door een bijdrage te leveren aan het omgevingsfonds.

In het participatie- en communicatieplan dat is opgenomen als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing wordt het omgevingsproces en de financiële participatie nader uitgewerkt.

2.3 Landschappelijke inpassing

2.3.1 Schaal van het landschap en de directe omgeving

Het plangebied ligt weliswaar op een industrieterrein, het kent een natuurlijke karakter met grote stukken braakliggend terrein van heide, vennen en bos, aansluitend op het natuurgebied de Loozerheide. Het groene karakter en de schaal van het omliggende terrein, rondom de zinkfabriek, zorgt voor een natuurlijke buffer tussen

de omwonenden, Budel-dorplein en de industrie. De combinatie van vervuilde grond, de schaal van het braakliggende terrein en de beboste randen maken het gebied interessant voor plaatsing van een zonneveld met zo min mogelijke impact op het landschap.

Figuur 9. Inrichtingsschets (zie bijlage inpassingsplan)

2.3.2 Landschappelijke inrichting

Inpassing richt zich op het beperken van het zicht vanaf de doorgaande Fabrieksstraat en spoorlijn. Door het gebruik van de bestaande bosstroken in het noordelijke plangebied, heeft het zonneveld direct bij aanleg al een goede landschappelijke inpassing die het zicht op het zonneveld ontnemt. Zowel vanuit de Fabrieksstraat als de spoorlijn. Zowel langs de spoorlijn, als aan de westzijde langs de Fabrieksstraat wordt de bosstrook van 50 meter breed geheel intact gehouden. Deze is ook aangewezen als te behouden natuur en zorgt voor een robuuste groenzone tussen de weg en het zonneveld. Een zone van 10 meter wordt vrijgehouden ter plaatse van het tracé van de gasleiding.

2.3.3 Schaal van het zonneveld

Technische installaties

Er wordt een zone vrijgehouden naast het onderhoudspad voor het opstellen van technische installaties zoals een inkoopstation en transformatoren. Deze zone zal afgeschermd zijn van het publieke domein door de aanwezige bosschages om het zonneveld. Hierdoor is het dus niet te zien vanaf de weg. De totale installatie zal worden uitgerust met circa 16-18 compacte stations die dichtbij de centrale wegen komen te liggen, zodat ze te allen tijde bereikbaar blijven. De compact stations hebben een afmeting van ca. 3,0 m x 2,5 m en steken ca. 2,1 m boven het maaiveld uit.

Hekwerk

Er wordt een transparant hekwerk (max. 2 meter) met gaas rondom het zonneveld waar nodig geplaatst. Het hekwerk wordt achter de bosschages geplaatst, zodat deze niet opvalt vanaf de openbare weg. Door dit tot 15 cm van het maaiveld niet aan te binden kunnen kleine zoogdieren het hek passeren. Daar waar de paneelopstelling binnen de hekwerken van het industrieterrein valt zijn geen extra hekwerken noodzakelijk.

Paneelopstelling

De paneelhoogte bedraagt circa 2 meter boven maaiveld met een hellingshoek van maximaal 15 graden, waardoor de totale opbrengst van het beschikbare terrein wordt gemaximaliseerd. Er is gekozen voor een zuid opstelling van de panelen, zodat een gunstige energieopbrengst gegarandeerd wordt en het schaduweffect beperkt blijft ten gunste van de ecologie.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. Deze opgaven moeten benut worden om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden. De NOVI biedt perspectief om de grote opgaven aan te pakken. Hierbij is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op deze vier prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt. De vier prioriteiten zijn:

- 1) Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
- 2) Duurzaam economisch groeipotentieel.
- 3) Sterke en gezonde steden en regio's.
- 4) Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuze weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven, gehanteerd namelijk; 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies, 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaat neutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren, met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de broeikasgassen. Ten opzichte van 1990 te reduceren met tenminste 49 procent in 2030 en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen.

Bovenstaande opgaven manifesteert zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel ruimtelijke als bijvoorbeeld voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonnevelden kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten zonnevelden in het landschap worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

In de NOVI wordt de ambitie uitgesproken dat in 2050 de Parijse Klimaatdoelstellingen worden behaald. Voorgenomen zonneveld draagt bij aan de reductie van broeikasgassen in 2030 en 2050. Daarnaast draagt het voorgenomen zonneveld met de bijbehorende landschappelijk inpassing (zie paragraaf 2.3) bij aan de ruimtelijke en ecologische kwaliteitsverbeteringen van het landschap. Binnen de gemeente Cranendonck is er op daken, gevels en onbenutte terreinen niet voldoende ruimte om te voldoen aan de opgave van 16% duurzame energie in 2030 (zie paragraaf 3.4). Met de ontwikkeling van voorgenomen zonneveld wordt bijgedragen aan de ambities, opgaven en prioriteiten van de NOVI en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven van een zo hoog mogelijke kwaliteit van de leefomgeving.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker vooropzet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, waarin is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonneveld in Cranendonck is dat de vraag naar elektriciteit blijft groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergeschorst is. De ontwikkeling van het grootschalige zonneveld in de gemeente

Cranendonck levert een behoorlijke bijdrage aan de ambities van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.3 Rijkscoördinatieregeling

Projecten met een dusdanige omvang dat deze van nationaal belang worden geacht vallen onder het toezicht van het Rijk. De Rijksoverheid kan in deze gevallen de besluitvorming coördineren. Voor zonnevelden geldt dat bij projecten waarbij de capaciteit groter is dan 50 MW de rijkscoördinatieregeling (RCR) op grond van de elektriciteitswet 1998 van toepassing is. Het Rijk (Ministerie van Economische Zaken & Klimaat) neemt bij een project dat onder de rijkscoördinatieregeling (RCR) valt zelf het ruimtelijke besluit. Wanneer projecten onder de RCR vallen kan de betreffende gemeente een verzoek indienn om de RCR buiten toepassing te verklaren. Hiermee wordt het bevoegd gezag voor de besluitvorming omtrent het zonneveld overgedragen aan de gemeente.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

 Het opgestelde vermogen bedraagt meer dan 50 MW. Er wordt afgezien van de rijkscoördinatieregeling.

3.2.4 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op de huidige agrarische percelen is geen nieuw stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State ¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonneveld geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit het principe van een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Zowel in de omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant 'De Kwaliteit van Brabant' als de 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' is deze behoefte benoemd. De provincie Noord-Brabant heeft als doel om in 2030 ten minste 50% van de energie duurzaam op te wekken. De provincie zet zich grootschalig in voor energie via zon, wind, water en duurzame warmte. In de Regionale Energie Strategie (RES 1.0) van de metropoolregio Eindhoven is het industrieterrein Dorplein benoemd als No-regret maatregel in de vorm van een mogelijk energielandschap.

Een benodigde energievraag kan niet alleen opgevangen worden door zonnepanelen op daken te plaatsen. In de 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' staat dat het beleggen van alle daken binnen de gemeente Cranendonck zo'n 102 TJ aan duurzaam opgewekte energie oplevert. Dit is een bescheiden hoeveelheid elektrische energie ten opzichte van het gewenste doel (3.576 TJ in 2050). Voor een zonneveld dat een substantiele bijdrage heeft is een oppervlakte nodig die op een efficiënte manier gebruikt wordt. Binnen het stedelijk gebied zijn geen gronden beschikbaar om een financieel haalbaar plan met circa 34 hectare aan zonnepanelen te beleggen. De grond is grotendeels in gebruik voor andere functies, zoals woningen, bedrijven, etc.

3.2.5 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het klimaatakkoord vastgesteld. Het Kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgas in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het te realiseren zonneveld krijgt circa 55 MWp aan opgesteld vermogen. Dit staat gelijk aan 5% van het stroomverbruik van de aanwezige fabriek van Nyrstar. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 70% duurzaam opgewekte energie in 2030.

3.2.6 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnenvelden kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert. De voorgenomen ontwikkeling sluit hierbij aan en de initiatiefnemer is voornemens subsidie aan te vragen.

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708. ABRvS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

3.2.7 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de NOVI, SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in de NOVI en het Klimaatakkoord.

3.3 Provinciaal en regionaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie ‘De kwaliteit van Brabant’

De provincie Noord-Brabant heeft in haar Omgevingsvisie (2018) en de interim Omgevingsverordening uit 2019 aangegeven te streven om in 2050 energieneutraal te zijn. Echter vraagt het volgens de provincie nog een ‘zeer grote inspanning van alle partijen’ om de doelstellingen voor 2030 en 2050 te halen. Voor de periode tot 2030 zet de provincie Noord-Brabant daarom vol in op het mogelijk maken van zon- en windprojecten om duurzame energie op te wekken. De provincie heeft in de Interim Verordening ruimte Noord-Brabant spelregels opgesteld om richting te geven aan onder andere zonprojecten (zie kader figuur 13).

Uit de omgevingsvisie blijkt dat bij de ontwikkeling van zonnevelden gemeentelijk beleid leidend is. Wel gelden de provinciale regels rondom de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit. Een zonneveld moet:

- Bijdragen aan de zorg voor het behoud en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid, en;
- Voldoen aan het principe zorgvuldig ruimtegebruik.

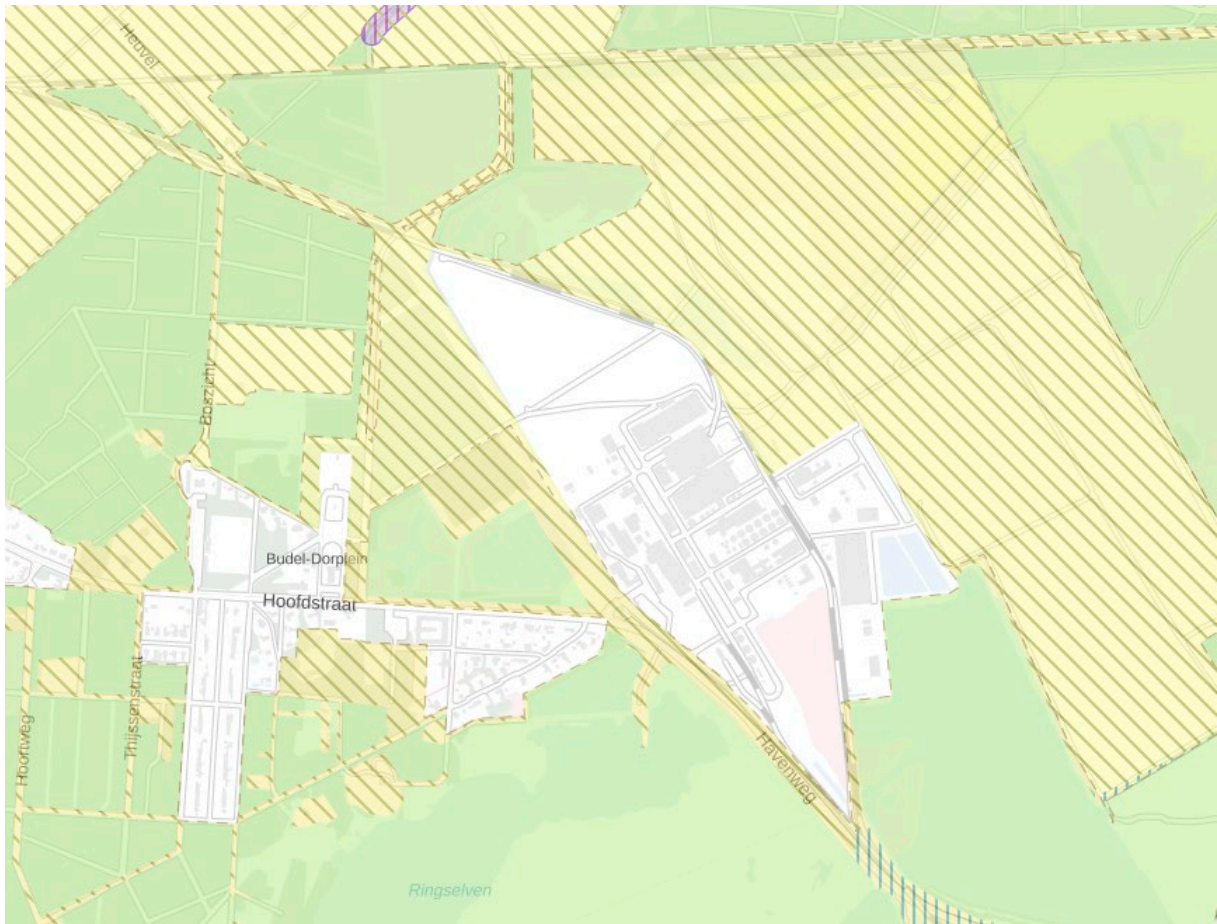
Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Met het gemeentelijk beleidskader ‘Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024’ geeft de gemeente invulling aan de provinciale voorwaarden. De voorgenomen ontwikkeling past binnen de provinciale ambities. De door de provincie Noord-Brabant gestelde voorwaarden worden in acht genomen in het voorliggend plan.

3.3.2 Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant

De interim omgevingsverordening Noord-Brabant (1 maart 2020) hangt samen met de hiervoor genoemde Omgevingsvisie. Het is de doorvertaling van de visie naar concrete regels. De verordening is tot stand gekomen door de verschillende regelingen op provinciaal niveau over de fysieke leefomgeving samen te voegen. Dit betekent dat de regels betrekking hebben op milieu, natuur, ruimtelijke ordening, water, bodem en wegen. De Interim omgevingsverordening is daarbij een eerste stap op weg naar een omgevingsverordening, die op grond van de Omgevingswet wordt vastgesteld en die verplicht is voor alle Nederlandse provincies.

In de omgevingsverordening is het plangebied weergegeven als ‘Landelijk gebied - gemengd landelijk gebied’. Voortbordurend op het inwerking treden van de omgevingsverordening wordt in deze Ruimtelijke Onderbouwing de omgevingsverordening meegenomen. Hierna volgen de regels uit de verordening die betrekking hebben op zonnevelden in het landelijk met daarbij de relatie met de voorgenomen ontwikkeling.

Figuur 10. Uitsnede kaart Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Artikel 3.41 beschrijft de concrete regels van zonnevelden gelegen in het 'Landelijk gebied'. De regels zijn weergegeven in figuur 14.

Artikel 3.41 zonne-parken in landelijk gebied

Lid 1. Binnen Landelijk gebied is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

- a. uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
- b. de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
- c. de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;
- d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
- e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Lid 2. De maatschappelijke meerwaarde wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
- b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
- c. de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

Lid 3. Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, waarbij aan de omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden worden verbonden:

- a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
- b. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
- c. voor het gestelde onder b. wordt financiële zekerheid gesteld.

Figuur 14. Regels zonnevelden in Landelijk gebied provincie Noord-Brabant (Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de ambities van de provincie Noord-Brabant. De randvoorwaarden die de provincie stelt worden in acht genomen door de initiatiefnemer.

Ad 1. Nieuwvestiging van zelfstandige opstellingen

- a. De gemeente Cranendonck geeft aan zich in te zetten om te komen tot een duurzame energievoorziening. De 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' omschrijft dat de gemeente open staat voor de inbreng van verschillende typen energiebronnen. Aangezien er binnen de gemeente Cranendonck geen ruimte is om de volledige energiebehoefte binnen het stedelijk gebied te realiseren, staat de gemeente open voor de ontwikkeling van 83 hectare aan zonnevelden tot 2024.
- b. In de visie 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' is weergegeven dat voorgenomen zonneveld niet in een uitgesloten gebied ligt.. Het andere deel ligt in een gebied met natuurwaarden (grijs gebied), hier gelden aanvullende voorwaarden waarmee met dit plan in voldoende mate rekening wordt gehouden. Zie hiervoor tevens paragraaf 2.2.2 en 3.4.2.
- c. In het inrichtingsplan (zie ook paragraaf 2.3) is aangegeven op welke manier het zonneveld wordt ingepast in het landschap. Hierbij is rekening gehouden met de schaal van het landschap en gebiedseigen karakteristieken.
- d. De meerwaarde van het zonneveld voor de omgeving is weergegeven in paragraaf 2.2.7. Door de initiatiefnemer wordt op meerdere manieren bijgedragen aan maatschappelijke doelen.

- e. Er zijn afspraken gemaakt met de netbeheerder. Zie hiervoor paragraaf 2.2.3.

Ad 2. Maatschappelijke meerwaarde

- a. Bij de inrichting van het zonnenveld wordt rekening gehouden met de principes van meervoudig ruimtegebruik. Het zonnepark wordt gerealiseerd op fabrieksterrein. Waarbij aansluitend aan NNN en Natura 2000 ingezet wordt op het versterken van de biodiversiteit.
- b. Het volledige zonnenveld wordt ontwikkeld op het bedrijventerrein Dorplein (een gezonde bedrijventerrein). De dichtsbijgelegen woningen liggen op ten minste 350 meter volledig uit het zicht door landschappelijke inpassing.
- c. Door de initiatiefnemers wordt op diverse wijzen bijgedragen aan maatschappelijke doelen. Zie hiervoor paragraaf 2.2.7.

Ad 3. Voorwaarden omgevingsvergunning

- a. Er wordt aanvraag gedaan voor een vergunning van 25 jaar.
- b. Contractueel wordt vastgelegd het perceel na afloop van de exploitatie-overeenkomst in de oorspronkelijke staat te herstellen.
- c. Hiervoor wordt een overeenkomst gesloten tussen gemeente en initiatiefnemer.

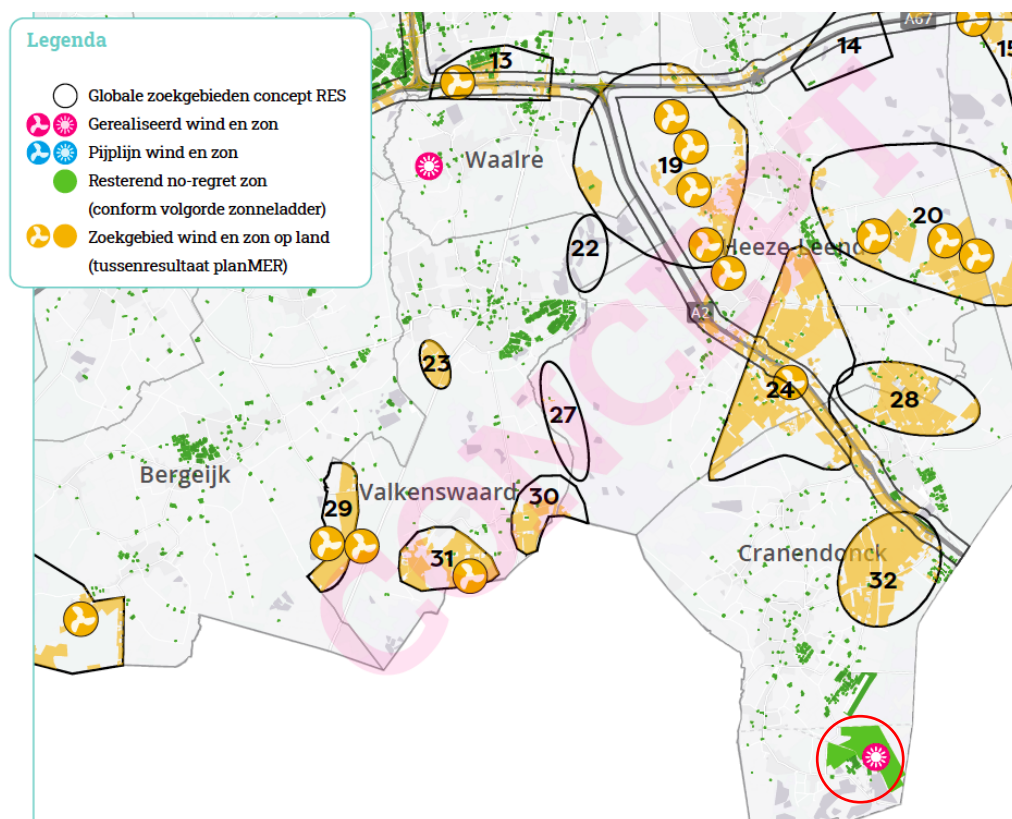
3.3.3 RES Metropoolregio Eindhoven

In de Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven (hierna: RES) schets deze regio de contouren van de strategie voor besparing, grootschalige opwek van duurzame energie en de warmtetransitie. De RES van metropoolregio Eindhoven is de regionale doorvertaling van het Parijs-akkoord en het Klimaatakkoord van het Rijk. In de concept-RES is alle opgehaalde informatie vertaald naar de wijze waarop de Metropool regio energie duurzaam gaat opwekken. Op basis van die vertaalslag zijn drie categorieën bepaald voor de opwek van duurzame energie:

1. Via no-regret maatregelen;
2. In zoekgebieden voor grootschalige opwek;
3. Via energie-opwek ten dienste van andere opgaven en doelen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen zonnenveld wordt benoemd als no-regret maatregel onder de noemer 'mogelijk energielandschap'. Door op het terrein waar veel energie wordt verbruikt ook energie op te wekken wordt bijgedragen aan het verduurzamen van de industrie.

Figuur 11. Zoekgebieden voor grootschalige energie-opwek (plangebied in rode cirkel, is resterend no-regret zon).

3.3.4 Conclusie

De Provincie Noord-Brabant en Metropoolregio Eindhoven willen zich volledig inzetten voor het behalen van de doelstellingen om in 2050 energieneutraal te zijn. Daarvoor geeft zij de mogelijkheid voor de ontwikkeling van verschillende duurzame energiebronnen. Om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden zijn in de interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant voorwaarden gesteld. Het zonneveld Nyrstar II voldoet aan deze voorwaarden en past met de landschappelijk inrichting van het zonneveld, waaronder het versterken van het Natuurnetwerk Brabant binnen de visie van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast ligt het zonneveld in een van de zoekgebieden van de RES.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024

De gemeente Cranendonck hecht waarde aan een duurzame energievoorziening en wil daarom ruimte geven voor de ontwikkeling van duurzame energiebronnen binnen de gemeentegrenzen. Voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied neemt de gemeente Cranendonck een “ja, mits” houding aan. Met deze houding kan de gemeente beter afwegen of initiatieven die niet passend zijn binnen het bestemmingsplan bijdragen aan de ontwikkeling van het buitengebied. Met betrekking tot zonnepanelen heeft de gemeente de nota ‘Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024’ opgesteld als afwegingskader. De installatie van zonnepanelen op daken heeft volgens de gemeente een bijdrage (7% van totale energievraag) die niet groot genoeg is om te voldoen aan haar doelstellingen van 2030 (16% duurzame energie) en 2050 (100% duurzame energie). De gemeente beseft dat zonnenvelden benodigd zijn om te voldoen aan de duurzaamheidsambities. Zij staat open voor 83 hectare aan grondgebonden zonnenvelden. Voor deze 83 hectare heeft de gemeente Cranendonck een aantal zoekgebieden aangegeven waarvoor een afwegingskader is opgesteld. Het afwegingskader zonnenvelden geeft aan op welke locaties zonnenvelden onder voorwaarden zijn toegestaan.

Dit afwegingskader stelt voorwaarden aan aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, de maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling en de inpasbaarheid van de ontwikkeling in de omgeving. Ook worden eisen gesteld ten aanzien van het betrekken van de omgeving door een initiatiefnemer van een zonnevelden. De drie type afwegingen zijn:

1. Ruimtelijke afweging
2. Landschappelijke afweging
3. Maatschappelijke afweging

Ruimtelijke afweging

Locaties uitgesloten van zonneparken

De gemeente Cranendonck heeft een aantal gebieden aangegeven waarbinnen de realisatie van zonnevelden is uitgesloten. Hieronder vallen het NNB, Natura 2000-gebieden, waterbergingsgebieden, open akkers en doorzichten tussen de kernen. De gebieden zijn door de gemeente verbeeld op een kaart, zie hiervoor paragraaf 2.2.2. Het plangebied is geen onderdeel van deze gebieden. Het valt daarmee binnen de visie van de gemeente Cranendonck, waarvoor het reguliere afwegingskader geldt.

Zonneladder

Op 28 mei 2019 heeft de Tweede kamer een motie aangenomen, waarin zij de regering vraagt om nieuwe zonnevelden te toetsen aan de 'Zonneladder' of een vergelijkbaar afwegingskader. De Minister heeft op 23 augustus 2019 in een brief aan het parlement aangegeven op welke manier invulling wordt gegeven aan deze zonneladder. Onder andere wordt de zonneladder verwerkt in de RES en de Nationale omgevingsvisie. Provincies en gemeente dienen vooruitlopend hierop een voorkeusvolgorde te hanteren bij de ontwikkeling van zonnevelden. De gemeente Cranendonck houdt de zonneladder aan die is opgesteld door de Natuur en Milieufederaties (NMF's). Deze is te zien in figuur.15. De voorkeusvolgorde voor de locatiekeuze van zonnevelden is als volgt:

Bovenste trede: no regret: op daken, onbenutte bebouwde locaties, infrastructurele werken;

Tweede trede: zorgvuldig inpassen: langs infrastructurele werken, industriële plassen, pauze landschappen (zoals stortplaatsen);

Derde trede: combineren op gevoelige locaties (langs stads- of dorpsrand, minder efficiënte landbouwgrond, andere plassen, buffer rondom natuurgebieden, recreatiegebieden);

Vierde trede: grootschalig enkelvoudig (productieve landbouwgrond).

Figuur 12. Contouren zonneladder, geschetst door de NMF's. (Bron: Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024).

In de visie 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' is gekeken naar mogelijkheden van 'zon op dak' en gebleken is dat dit alleen niet voldoende is voor de Cranendonckse energievoorziening. Wanneer in Cranendonck al het effectief beschikbaar dakoppervlak wordt benut, dan zou dit resulteren dat maar 18% van het dakoppervlak

geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen (rekening houdend met oriëntatie, dakhelling, monumentale status en dergelijke).

Naar schatting kan 102 TJ worden opgewekt en dat is 3% van de Cranendonckse energievraag in 2050. In lijn met de zonneladder werkt de gemeente Cranendonck om de capaciteit van alle beschikbare daken te benutten. In overleg met een lokale energievooperatie of belangenorganisatie en andere initiatiefnemers wordt invulling gegeven aan de participatie en maatschappelijke besteding van de financiële opbrengsten vanuit het zonneveld. Een substantieel deel van het maatschappelijk te besteden budget kan worden ingezet om 'zon op dak' te realiseren. Dit is een aanvulling op de gemeentelijke 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024'. Hiermee ontstaat een kans voor de inwoners en bedrijven van Cranendonck om zon op dak te realiseren. Op deze wijze wordt invulling gegeven om zon op dak in te zetten als onderdeel van de opgave om te komen tot duurzame energieproductie

Voorliggend plan betreft een no-regret project benoemd in de RES (zie Figuur 11). Het is daarmee een trede 1 project van de zonneladder en past binnen het beleid van de gemeente Cranendonck.

Landschappelijke afweging

In de nota 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' is beschreven dat zonnevelden dienen te passen binnen het Ontwikkelperspectief Buitengebied en in overeenstemming te zijn met de ruimtelijke richtlijnen. Zonnevelden dienen onder andere aan te sluiten op de landschappelijke kwaliteiten en waarden van Cranendonck. Deze worden beschreven in de structuurvisie en het landschapsbeleidsplan van de gemeente. De structuurvisie wordt behandeld in de volgende paragraaf.

Ontwikkelperspectief Buitengebied

In het Ontwikkelperspectief Buitengebied beschrijft de gemeente Cranendonck hoe zij als gemeente de ambities in het buitengebied zo veel mogelijk te bereiken. Het Ontwikkelperspectief geeft richting en benoemt de opgaven, kansen en ambities in relatie tot het buitengebied. Een van de opgaven voor het buitengebied is 'Duurzame Energie'. In het Ontwikkelperspectief wordt op gebied van Duurzame Energie gesteld dat de gemeente zal moeten afwegen welke ruimte hernieuwbare energiebronnen zoals wind- en zonne-energie, geothermie of biomassa krijgen in het buitengebied. Nieuwe ontwikkelingen mogen deze afweging niet belemmeren. In het ontwikkelperspectief wordt gesteld dat een specifiek beleid in ontwikkeling is. Inmiddels is dit beleid 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' opgesteld.

Landschapsbeleidsplan

Zonnevelden moeten in de gemeente Cranendonck onder andere voldoen aan het Landschapsbeleidsplan Cranendonck. Dit document geeft een visie op de gewenste ontwikkeling van het landschap en de daartoe vereiste handelingen. Het plan gaat in op de landschappelijke en ecologische kwaliteiten binnen de gemeente. Het Landschapsbeleidsplan is een richtlijn. De concrete invulling wordt in de Structuurvisie en het bestemmingsplan 'Buitengebied' gegeven.

In het Landschapsbeleidsplan zijn enkele doelstellingen geformuleerd. Deze zijn per gebiedstype uitgewerkt in een landschapsvisie. Het plangebied is gelegen in het bosgebied..

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan op de landschapsstructuren die worden beschreven in het landschapsbeleidsplan. Het bos en heidegebied wordt gebruikt om invulling te geven aan de landschappelijke inpassing. In het kader van het bestemmingsplan Duurzaam Industriepark Cranendonck is een uitgebreide landschapsanalyse uitgevoerd. Het ontwerp voor het zonnepark sluit hier op aan.

Maatschappelijke afweging

Procesparticipatie:

In de separate bijlage Participatie- en communicatieplan is uitgebreid beschreven op welke manier inwoners van de gemeente Cranendonck en in het bijzonder direct aanwonenden zijn betrokken bij het planproces. Door allereerst met omwonenden aan de keukentafel in gesprek te gaan is het plan aangepast. Vervolgens is in 2 informatiebijeenkomsten het plan toegelicht en aangescherpt.

Financiële participatie:

Omwonenden willen graag profiteren van het zonneveld. Omwonenden geven aan dat ze een stem willen hebben in de besteding van de opbrengsten uit het park voor de gemeenschap. Dat moet ten goede komen aan de buurt. In nauw overleg met de gemeente Cranendonck is besloten een deel van de revenuen van het zonnepark terug te laten vloeden in een omgevingsfonds. Het gaat daarbij om een eenmalige bijdrage en een jaarlijkse bijdrage gekoppeld aan de opgewekte energie.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen plan sluit aan bij het afwegingskader van de 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024'. De ontwikkeling van een zonneveld sluit aan bij de doelstelling om 2050 100% duurzame energie op te wekken. Het zonneveld voldoet aan de maatschappelijke voorwaarden die de gemeente Cranendonck stelt.

3.4.2 Structuurvisie 2024 Gemeente Cranendonck

De Structuurvisie 2024 van gemeente Cranendonck omschrijft de kwaliteiten van de gemeente en de richting die de gemeente tot het jaar 2024 in wil slaan. Cranendonck beschikt over een groen karakter, ook wel "Landelijke Klasse" genoemd. De gemeente wil dit op allerlei fronten uitstralen, zowel op het gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, als in de uitstraling van het landschap en wil aanvoerder zijn op het gebied van innovatieve projecten. Aan de hand van een aantal themakaarten beschrijft de gemeente de opgaven voor het ruimtelijk beleid. De thema's Internationale bedrijvigheid en Ruimtelijke kwaliteit zijn relevant voor het project.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Internationale bedrijvigheid

Het plangebied is gelegen op het duurzaam industriepark. Op deze locatie wordt ruimte geboden aan bedrijven die synergie vinden bij elkaar. Dit kunnen zowel lokale als internationale bedrijven zijn. Het opwekken van duurzame energie past in de strategie van het duurzaam industriepark.

Ruimtelijke kwaliteit

De ontwikkeling van een nieuw industrieterrein zal samen moeten gaan met het toevoegen van ruimtelijke kwaliteit. Door het zonnepark landschappelijk in te passen, aansluitend bij de aanwezige natuurwaarden wordt hier invulling aan gegeven.

3.4.3 Nota Duurzaamheid 2020-2024

De Duurzaamheidsnota Cranendonck 2015-2024, welke de gemeenteraad op 29 september 2015 heeft vastgesteld, was onvoldoende vooruitstrevend om aan te sluiten bij het klimaatakkoord van Parijs en bevatte nog geen concretisering van projecten voor de periode 2020-2024. Bovendien geeft de gemeenteraad van Cranendonck in haar raadsprogramma van 2018 – 2022 aan dat zij Duurzaamheid als speerpunt heeft, graag ambitieuze doelen voor duurzaamheid stelt en concreet en vooruitstrevend aan de slag wil gaan. Daarom is de nota duurzaamheid geactualiseerd en geconcretiseerd met de Nota Duurzaamheid (2020-2024 als resultaat).

Het doel dat in de Nota Duurzaamheid (2020-2024) uitgesproken wordt is om in 2050 klimaatneutraal te zijn, waarbij de energievoorziening bijna helemaal duurzaam is. Hierbij is als tussenstap aangehouden dat in 2030 net zoveel duurzame energie wordt opgewekt als dat alle Cranendonckse huishoudens gezamenlijk verbruiken.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen plan, de realisatie van een grondgebonden zonnenveld, sluit aan op de doelstelling van de gemeente Cranendonck om in 2050 klimaat neutraal te zijn.

3.4.4 Conclusie gemeentelijk beleid

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente voor 2030 en 2050. Daarnaast is het project passend binnen de zonneladder, versterkt het de landschapswaarden en kwaliteiten, en sluit het aan op de wensen omtrent recreatie binnen de gemeente Cranendonck. Het voldoet aan de landschappelijke, ruimtelijke en maatschappelijke voorwaarden van de gemeente.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijke beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe is door Eelerwoude een Toetsing Wet Natuurbescherming uitgevoerd aansluitend op onderzoeken die door Sweco in het kader van het bestemmingsplan Duurzaam Industriepark en de saneringsopgave zijn uitgevoerd. Deze toets is als bijlage 3 toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven.

4.2.1 Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

In het kader van de ontwikkeling van Duurzaam Industriepark Cranendonck en de saneringsopgave is reeds ontheffing aangevraagd en verleend voor enkele beschermde soorten. De realisatie van het zonnepark in dit deelgebied zorgt niet voor aantasting van beschermde soorten.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermde soorten en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld door de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

4.2.2 Bescherming gebieden

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden

instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Niet stikstof-gerelateerde effecten

In de directe omgeving van het plangebied ligt een Natura 2000-gebied. Ten noorden, op enkele meters afstand, ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselvenen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen ontwikkelingen is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten, wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

In de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel welke op 1 juli 2021 in werking is getreden zijn tijdelijke stikstofdeposities voor bouwactiviteiten vrijgesteld van vergunningplicht. Een stikstofberekening voor de tijdelijke depositie die wordt veroorzaakt door sloop- en bouwwerkzaamheden is momenteel niet noodzakelijk. Daarnaast wordt de bouw van het zonnepark uitgevoerd met zo duurzaam mogelijke (indien mogelijk elektrisch) mobiele werktuigen. Het zonnepark is zelf geen inrichting, welke zorgt voor uitstoot van stikstof. Een berekening van de effecten van technisch onderhoud laat zien dat er geen stikstof gerelateerde effecten te verwachten zijn.

4.2.3 Bescherming houtopstanden

Voor de ontwikkeling van het zonnepark zelf worden er binnen het plangebied geen bomen gekapt.

4.2.4 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het plangebied grenst wel aan de westkant (ter hoogte van de houtwal) aan het NNB-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB, zie hiervoor tevens de bijgevoegde Quickscan Wet natuurbescherming. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB significant aantasten. Gezien de ligging en de aard van de voorgenomen ontwikkelingen, worden er geen externe effecten verwacht op het aangrenzende NNB-gebied. De waterhuishouding en bodemtoestand wordt niet beïnvloed. Een toetsing aan het NNB wordt niet noodzakelijk geacht.

4.2.5 Conclusie

Het voorgenomen plan is betreffende het aspect natuurwaarden, in relatie tot wet- en regelgeving, uitvoerbaar. Voor de ontwikkeling van het zonnepark is geen verklaring van geen bedenkingen van de provincie Noord Brabant noodzakelijk.

4.3 Archeologie

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om

archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

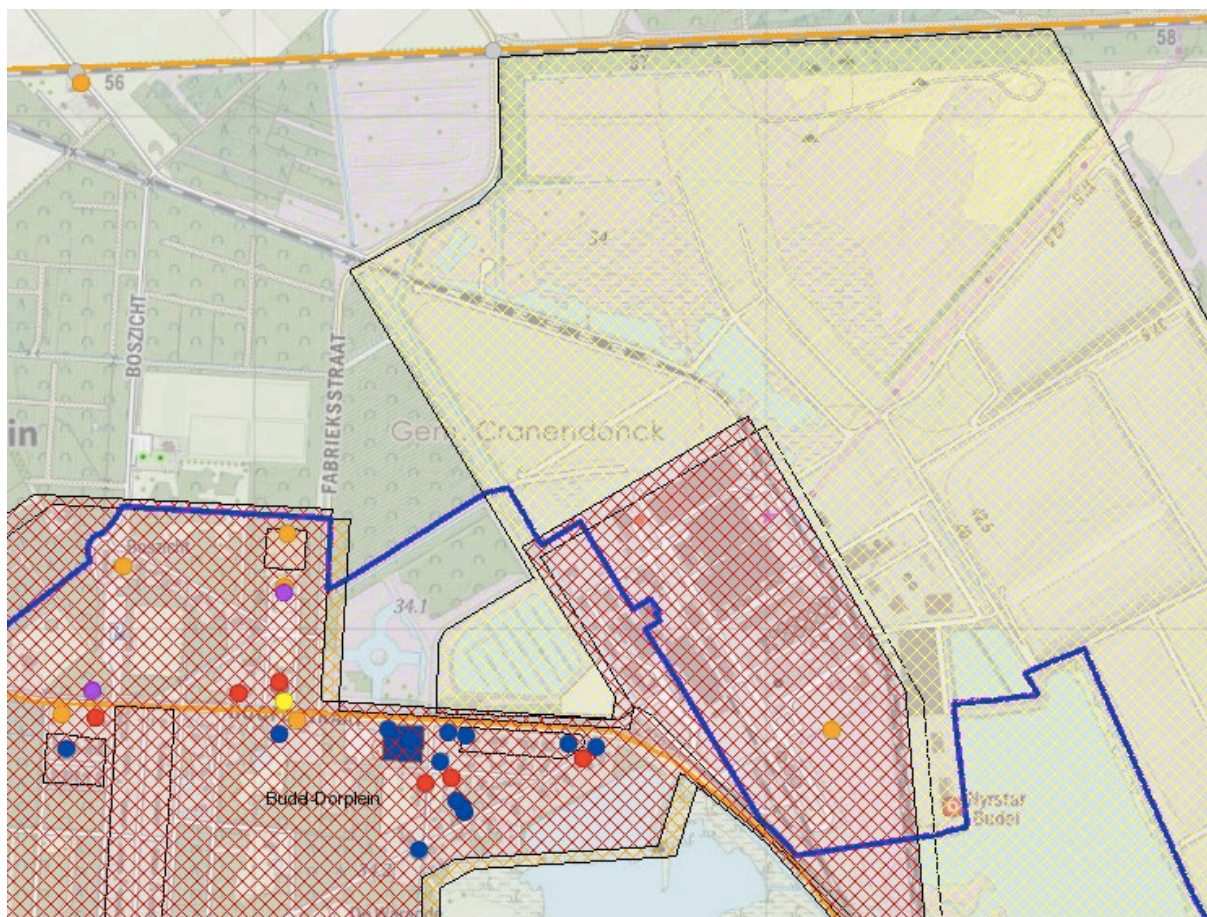
In het kader van het bestemmingsplan Duurzaam Industriepark Cranendonck zijn de archeologische waarden getoetst. Er is hiervoor verkennend bureau- en nader veldonderzoek uitgevoerd. Op basis van het concept karterende booronderzoek met gedeeltelijke oppervlaktekartering is vastgesteld dat in het plangebied DIC in Budel-Dorplein de kans op behoudenswaardige archeologie erg klein is. Op basis van de onderzoeksresultaten kan aan het hele plangebied een lage verwachting voor archeologische waarden uit alle archeologische perioden worden toegekend en wordt vervolgonderzoek niet nodig geacht.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten, naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Uit de erfgoedkaart van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant blijkt dat het plangebied een redelijk hoge waarde kent vanuit het perspectief van historisch stedenbouw. Het gebied behoort tot het Fabrieksterrein Zinkfabriek (zie Figuur 13). Met de ontwikkeling van een zonnepark wordt het complex niet aangetast en zijn er dan ook geen cultuurhistorische waarden in het geding.

Figuur 13. Uitsnede Cultuurhistorische erfgoedkaart (bron: Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant).

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit was 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021 weer, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn,

om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en een toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap De Dommel

Waterbeheerplan 2016-2021

In het Waterbeheerplan beschrijft het waterschap De Dommel de doelstellingen voor de periode van 2016 tot 2021 en de benodigde handelingen om te komen tot deze doelstellingen. Met het opstellen van een Waterbeheerplan voldoet het waterschap aan de wettelijke eisen van de Waterwet en de Verordening Water van de provincie Noord-Brabant. Waterschap De Dommel handelt vanuit vijf thema's:

1. Droge voeten: het voorkomen van wateroverlast, d.m.v. sterke regionale waterkeringen en het ontwikkelen van nieuwe waterbergingsgebieden.
2. Voldoende water: het in balans houden van de waterstand en het watergebruik, d.m.v. waterregulering in het oppervlakte- en grondwater.
3. Natuurlijk water: instandhouding van flora en fauna in en rondom de beken, door een goede inrichting en goed beheer.
4. Schoon water: aanpakken en voorkomen van watervervuiling en zuiveren van afvalwater.
5. Mooi water: de beleefbaarheid van het water onder de gebruikers van het gebied hoog houden, d.m.v. recreatief gebruik.

De doelstellingen en handelingen zijn verder uitgewerkt in het Waterbeheerplan. Deze doelstellingen vinden onder andere een concretere doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap: de Keur, Legger, stimuleringsmiddelen en communicatie.

Keur

De Keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De Keur is verder uitgewerkt beleids- en algemene regels.

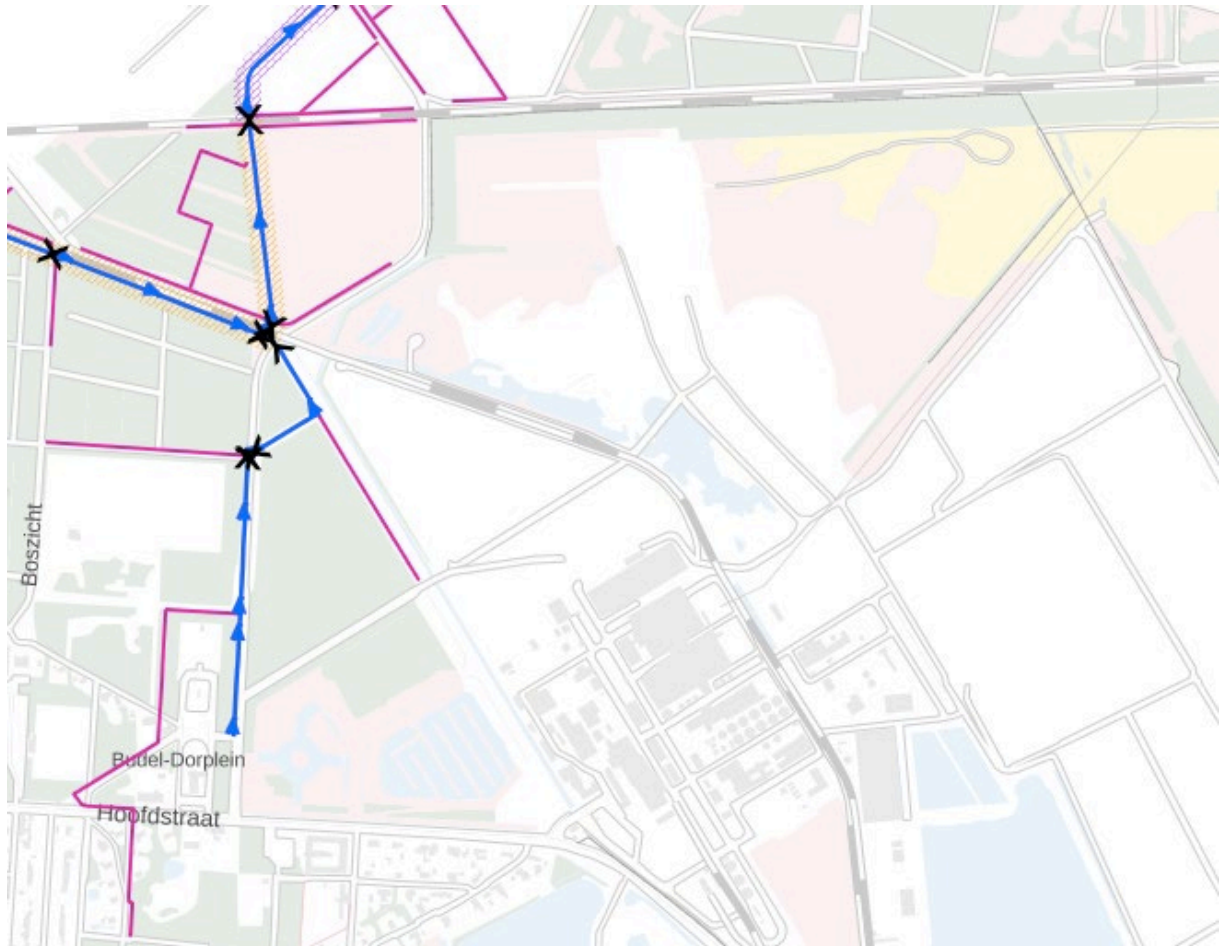
Legger

De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen behorende bij de regels van de Keur vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Er is overleg gevoerd met de waterbeheerder van Waterschap de Dommel. Hieruit is naar voren gekomen dat er geen waterschapsbelang wordt aangetast en dat het waterschap geen opgave in het gebied heeft.

Waterschap de Dommel heeft echter een opgave op het vlak van water vasthouden. Daartoe zal een stuw worden geplaatst voordat water in de hoofdwatgang komt. Hierdoor blijft water langer op het eigen terrein.

Figuur 14. Uitsneden Legger oppervlaktelichamen en waterberging Waterschap De Dommel.

4.6 Conclusie

Met de voorgenoemen ontwikkeling worden de aanwezige archeologische-, cultuurhistorische- en natuurwaarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- bodem;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- lichtreflectie;
- elektromagnetische straling;
- kabels en leidingen;
- externe veiligheid;
- bedrijven en milieuzonering;
- verkeer en parkeren;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is in gebruik als industriegebied. Delen zijn reeds gesaneerd. Een zonnepark past bij de kwaliteit die is gerealiseerd met de sanering.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- De normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen.
- Bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.
- Op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

De VNG heeft inzake bedrijven en milieuzonering richtafstanden voorgeschreven ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Zonnevelden met een elektrisch vermogen boven de 50 MW vallen onder de categorie

elektriciteitsproductiebedrijven. Voor transformatorstations met een vermogen minder dan 10 MVA geldt voor het voorkomen van geluidhinder een richtafstand van 30 meter. Transformatorstations met een vermogen tot 100 MVA geldt een richtafstand van 50 meter. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies (zoals burgerwoningen).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld vormt geen hinder voor geluidsgevoelige bestemmingen. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid, in tegenstelling tot de categorieën industrie die mogelijk zijn in het huidige bestemmingsplan. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Een zonnepark zelf is geen geluidsgevoelige bestemming en vormt derhalve geen belemmering voor de zoneringen die het plangebied kent (industrie en luchthaven).

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Om te berekenen of de ontwikkeling met het aantal verkeersbewegingen een negatieve impact heeft op de luchtkwaliteit, is er een NIBM-tool ontwikkeld. In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

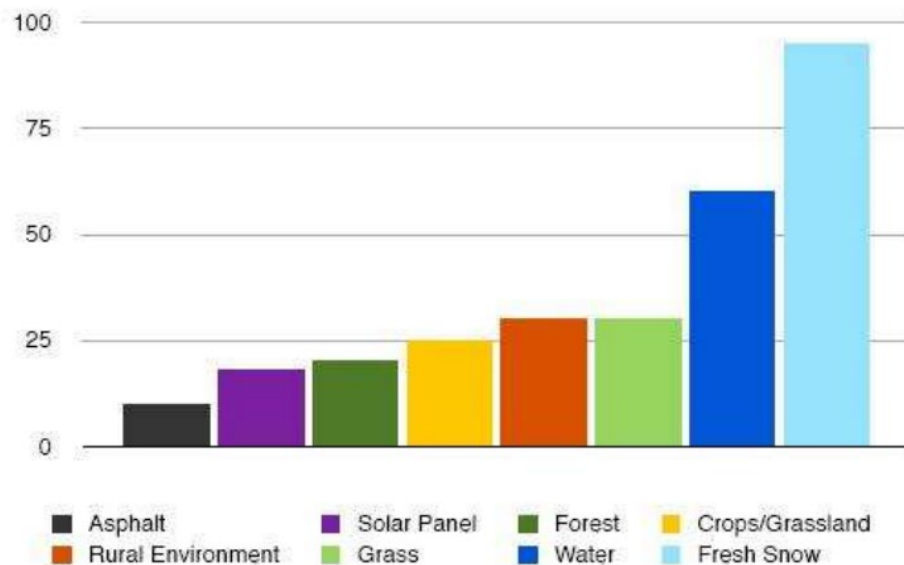
De NIBM-tool is geraadpleegd om te berekenen in welke mate de ontwikkeling bijdraagt aan een vermindering van de luchtkwaliteit. Bij een dagelijks aantal verkeersbewegingen van 800 (waarvan 5% vrachtverkeer) is de ontwikkeling 'niet in betekenende mate'. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling een zonneveld betreft, zijn er alleen verkeersbewegingen merkbaar tijdens de aanlegfase. Deze brengt een toename van het aantal verkeersbewegingen met zich mee. Hierbij blijft het aantal ruimschoots onder de 800 per dag. Na deze fase is er een daling van het aantal verkeersbeweging naar de huidige situatie. Alleen voor onderhoud en beheer zijn tijdig een te verwaarlozen aantal verkeersbewegingen.

De voorgenomen ontwikkeling leidt daarmee niet tot een vermindering van de luchtkwaliteit. Aannemelijk is dat een onderzoek naar de luchtkwaliteit niet behoort tot de noodzaak. Het onderdeel 'stikstofdepositie' wordt behandeld in paragraaf 4.2.2.

5.5 Lichtreflectie

Het zonneveld wordt op een landschappelijke manier ingepast, binnen oude structuren van het landschap. Rondom het plangebied worden struweelstroken aangelegd. Deze zijn van een zodanige hoogte dat de zonnepanelen niet zichtbaar zijn voor de directe omgeving. Daarnaast zijn de zonnepanelen in een hellingshoek geplaatst. Reflectie is alleen in een kleine hoek mogelijk, aangezien het licht naar boven wordt weerkaatst. Ook beschikken de zonnepanelen over een anti-reflectie folie of coating, waarmee reflectie tijdens normale weersomstandigheden wordt voorkomen. Gezien de positionering van de zonnepanelen, de groenstroken rondom het gebied en het type zonnepanelen ontstaat hier geen hinder voor omwonenden of passanten met betrekking tot lichtreflectie.

Er is nader onderzoek gedaan naar het effect van lichtreflectie op de luchthaven Budel. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat de reflectie door de plaatsing van zonnepanelen niet noemenswaardig toeneemt ten opzicht van de huidige situatie. In onderstaande figuur is de reflectie van verschillende ondergronden weergegeven.

Figuur 15, vergelijking reflectie tussen verschillende type ondergrond (Spaven consulting, 2011)

5.6 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (iT). De GGD adviseert om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneveld door de afstand van een zonneveld tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 iT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen wordt ruimschoots voldaan aan de advieswaarde van 0,4 iT.

In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μ T wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations.

5.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig

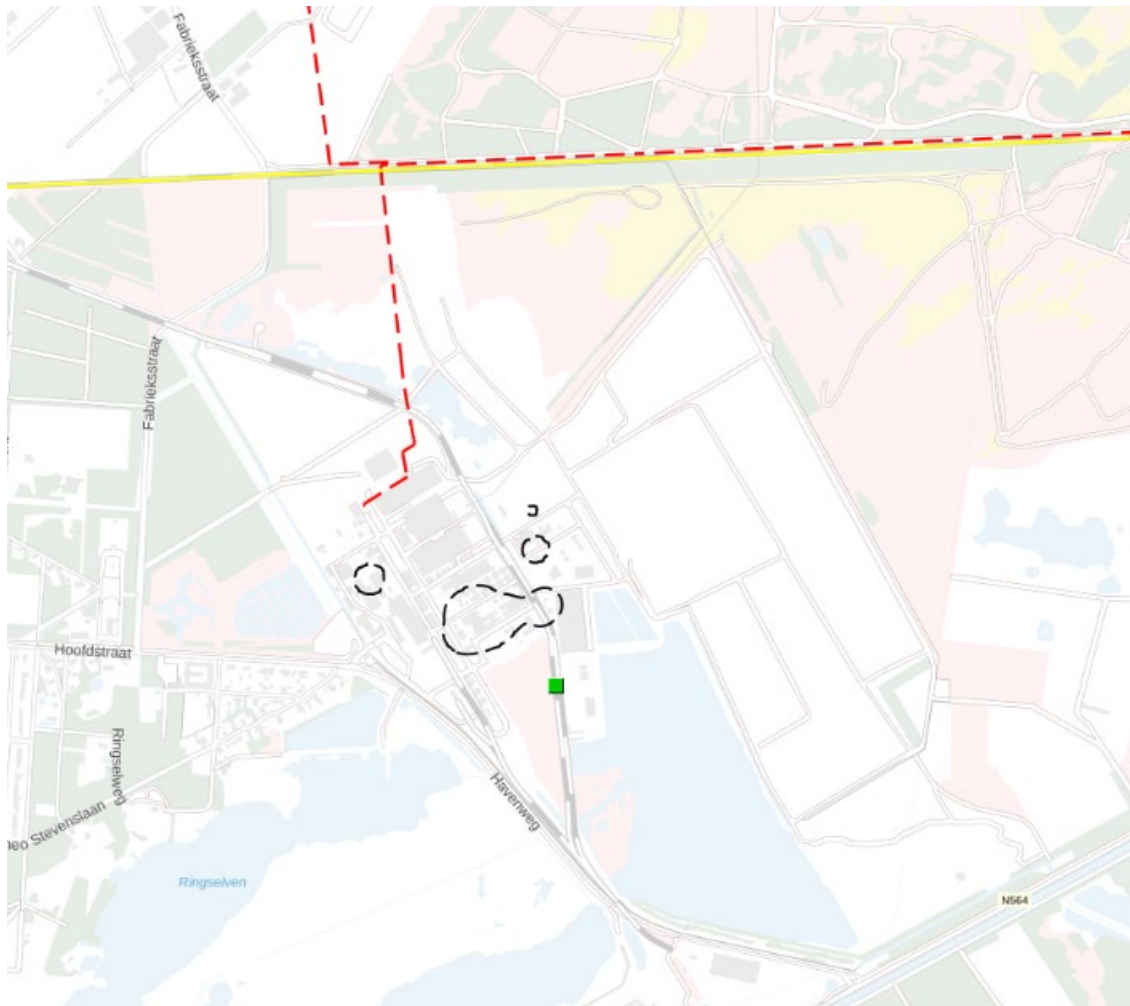
is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De fabriek van Nyrstar kent een veiligheidscontour, echter de locaties voor het te ontwikkelen zonnepark valt hier buiten. Door het zonnepark loopt een gasleiding, het zonnepark is een functie die buiten de beschermingszone valt, echter dient de ruimte boven de leiding vrij te blijven van panelen. Tot slot is de spoorlijn aan de noordzijde aangemerkt als “Basisspoornet met PAG-indicatie”, wat betekent dat binnen 30 meter van de spoorlijn geen objecten mogen worden geplaatst. Hier is een natuurstrook aanwezig welke instand wordt gehouden.

Figuur 16. Uitsnede risicokaart met plangebied.

5.8 Kabels en leidingen

In de buurt van het plangebied bevinden zich mogelijk een aantal kabels en leidingen die mogelijk een belemmering zijn voor het zonneveld. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling wordt er een klic-melding aangevraagd. Met de technische uitwerking van het voorgenomen zonneveld wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van deze kabels en leidingen. Hiermee vormen kabels en leidingen geen belemmering voor het zonneveld.

5.9 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

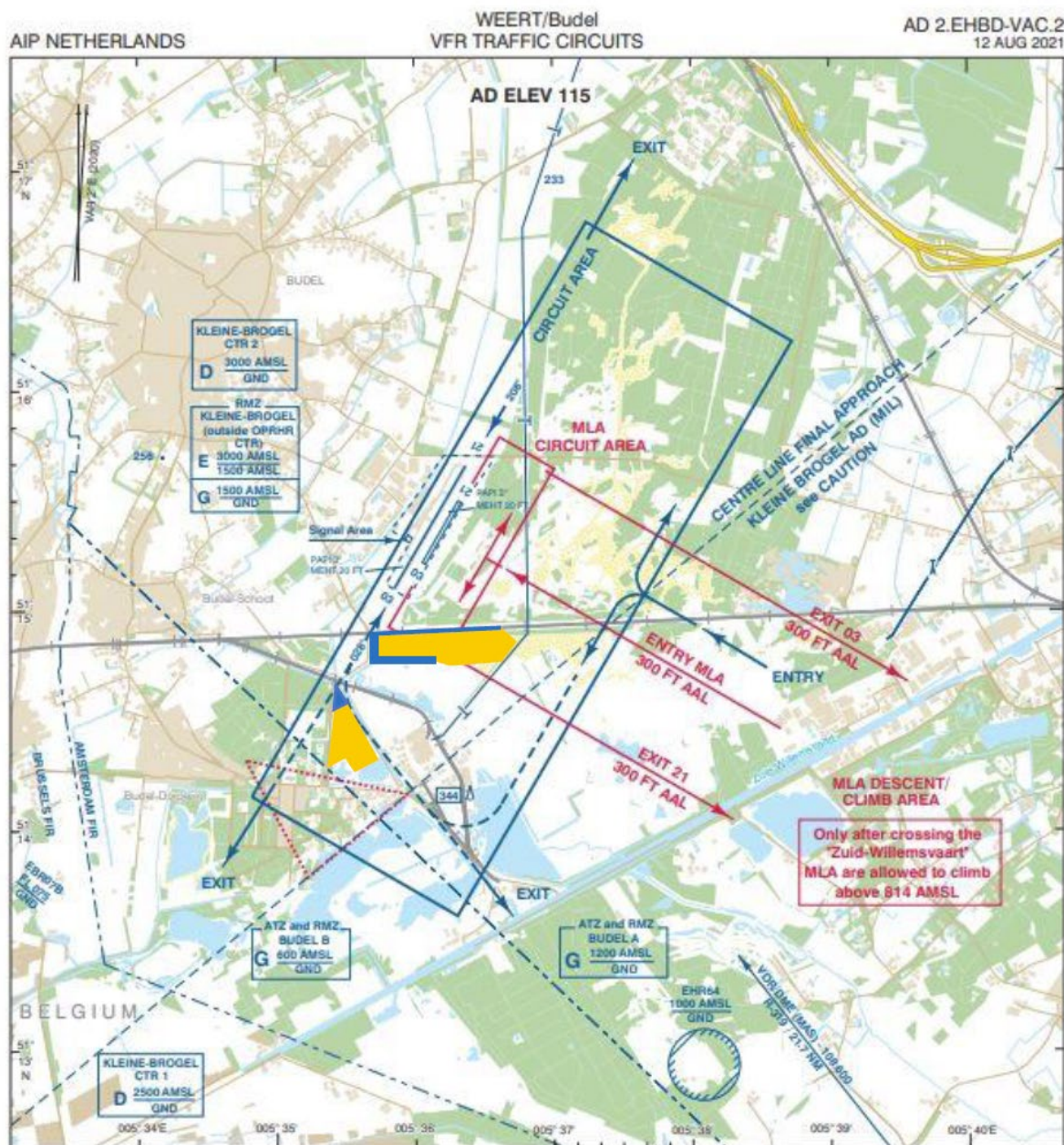
Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonneveld levert geen hinder of gevaar op voor omliggende bedrijven en wooneenheden. Er worden transformatoren en omvormers geplaatst. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt de voorgenomen ontwikkeling onder de categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter.

Geadviseerd wordt om minimaal de richtafstand van 50 aan te houden om uit te sluiten dat de omvormers en transformatoren hinder kunnen veroorzaken voor omliggende functies. In de planuitwerking is dit het geval, er bevinden zich geen omliggende functies binnen 50 meter. Hiermee past het plan binnen de geldende regelgeving.

Nyrstar is aangemerkt als een inrichting gevaarlijke stoffen. Ten opzichte van de risicolocaties zijn de risicocontouren aangemerkt. Het zonnepark valt hier buiten.

Vanuit de luchthaven Budel zijn er veiligheidszones aangemerkt in het bestemmingsplan zoneringen luchthaven Budel. Met de realisatie van het zonneveld worden deze zones vrij gehouden (zie Figuur 18). Bovendien is door Adecs airinfra consultants nader onderzocht of er mogelijke effecten kunnen optreden (quickscan bijgevoegd als separate bijlage). De conclusie vanuit dit onderzoek is dat der realisatie van het zonneveld niet leidt tot aanpassing van vliegroutes, zeker gelet op het feit dat onder de routes geen panelen worden geplaatst.

Figuur 17 Vliegroutes en nieuwe zonneparken (Adecs)

5.10 Verkeer en parkeren

De realisatie van het zonnenveld heeft geen grote impact op de verkeers- en parkeerbelasting in het gebied. Alleen in de aanleg- en ontmantelingsfase is er een tijdelijke verhoging van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de beheer- en onderhoudsmomenten is het aantal verkeersbewegingen zeer beperkt. In deze perioden wordt het plangebied op een veilige manier ontsloten via het bedrijventerrein. Op het terrein van het plangebied wordt, ten behoeve van verkeer, ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen.

5.11 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds

van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze aangeeft of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonneveld mogelijk. Dergelijke ontwikkelingen zijn geen onderdeel van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet nodig voor het voorgenomen plan. Uit jurisprudentie² is gebleken dat een zonneveld niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water' (cat. D 22.1), omdat een zonneveld geen thermische (verbrandings)installatie betreft. In een zonneveld wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie.

Daarnaast is uit diezelfde uitspraak gebleken dat een zonneveld evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Een zonneveld kan naar het oordeel van de Afdeling niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van een zonneveld in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting.

Om visuele hinder en landschappelijke aantasting te beperken dan wel te voorkomen is een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld, zoals in paragraaf 2.2 en 2.3 en bijlage 1 is toegelicht. In hoofdstuk 4 en 5 is onderbouwd dat er geen belemmeringen zijn wat betreft milieu- en omgevingsaspecten.

De conclusie is dat er geen belangrijke nadelige gevolgen zijn voor het milieu. Een nadere analyse in de vorm van een aanmeldnotitie voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling is vanwege het ontbreken van de activiteit in de D-lijst van het Besluit m.e.r. niet noodzakelijk.

5.12 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

² Zie: ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan. De ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden omschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken is omschreven op welke manier het voorgenomen plan past binnen het relevante overheidsbeleid. Hieruit is gebleken dat er voor de uitvoering van het project geen ruimtelijke en milieukundige belemmeringen zijn. Op dit aspect is het project dan ook uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Omgevingsproces

Gedurende de planontwikkeling is gesproken met direct omwonenden en overige inwoners alsmede relevante stakeholders. Zowel het ontwerp als de mogelijkheden tot financiële participatie zijn hierop aangepast.

6.3.2 Vooroverleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro wordt het plan voorgelegd aan de vooroverlegpartners, waaronder:

Provincie Noord-Brabant

Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan de provincie Noord-Brabant.

Waterschap de Dommel

Er is overleg geweest met waterschap de Dommel. Er is geconstateerd dat wanneer rekening gehouden wordt met de onderhoudspaden langs de primaire watergang er geen waterschapsbelang is gemoeid met deze ontwikkeling. Wel wordt extra water vastgehouden in het gebied waardoor het watersysteem wordt verbeterd.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

6.4.1 Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin onder andere het verhalen van eventuele planschade wordt geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

6.4.2 Financiering zonneveld

De moedermaatschappij van Nyrstar, Trafigura, zal volledig eigenaar worden van het zonnepark. Zij dragen zorg voor voldoende financiering.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

Bijlagen

Participatie- en Communicatieplan

Inrichtingsplan

Toets wet natuurbescherming

Quicksan effect zonneparken op vluchttuitvoering

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl